Lietas arhīva Nr. KA06-0195-20/2
ECLI:LV:ZAT:2020:1106.11200014016.9.S

Krimināllieta Nr.11200014016
(Nr.11200004720)

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2020.gada 6.novembrī

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Raimonds Rinčs,
tiesneši Inga Akmeņlauka un Juris Siliņš

apelācijas kārtībā rakstveida procesā iztiesāja krimināllietu sakarā ar apsūdzētā /pers. D/, personas kods /personas kods/, apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas (Dobelē) 2020.gada 17.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Zemgales rajona tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā, un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Turklāt /pers. D/ atzīts par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, noteiktos sodus pilnīgi saskaitot, sods noteikts brīvības atņemšana uz 1 gadu 1 mēnesi, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteiktajam sodam daļēji pievienots neizciestais sods pēc Zemgales rajona tiesas 2017.gada 26.septembra sprieduma, 2019.gada 23.decembra lēmuma, un galīgais sods noteikts brīvības atņemšana uz 4 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīts aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2015.gada 13.oktobra līdz 2015.gada 14.oktobrim, no 2016.gada 6.aprīļa līdz 2016.gada 8.aprīlim, no 2016.gada 12.aprīļa līdz 2017.gada 14.oktobrim un no 2020.gada 7.janvāra līdz spriedums stāsies spēkā.

Drošības līdzeklis /pers. D/ nav piemērots.

Šajā krimināllietā ar spriedumu atzīti par vainīgiem un sodīti arī /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. F/, personas kods /personas kods/, katrs par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā, par kuriem spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzēts.

No /pers. D/ par labu cietušajai SIA "Mārksmens" piedzīta mantiska kaitējuma kompensācija 29,25 *euro*.

Turklāt no /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/ solidāri par labu cietušajam /pers. H/ piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 1000 *euro* un mantiskā kaitējuma kompensācija 38,49 *euro*. No /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/ solidāri par labu par labu cietušajai /pers. I/ piedzīta mantiska kaitējuma kompensācija 257 *euro*.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ pilnībā atbrīvots no procesuālo izdevumu 385,97 *euro* piedziņas par aizstāvju darbu, izdevumus par aizstāvju juridisko palīdzību noteikts segt no valsts līdzekļiem.

Ar Zemgales rajona tiesas spriedumu apsūdzētie /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/ atzīti par vainīgiem un sodīti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas nolaupīšanu, kas saistīta ar iekļūšanu dzīvoklī un ar vardarbību (laupīšana).

Noziedzīgais nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

2016.gada 20.martā ap plkst.20.25 /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/ ieradās/adrese/, kur, lai iekļūtu dzīvoklī un nolaupītu svešu mantu, pielietojot vardarbību, pieklauvēja pie durvīm Nr.12. Kad durvis atvēra /pers. K/, /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/, krievu valodā jautāja, kur ir /pers. H/, pēc kā pastūma /pers. K/ malā un bez atļaujas iegāja dzīvoklī.

Īstenojot savu noziedzīgo nodomu, mantkārīgu motīvu vadīti, /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/, savstarpēji sadalot pienākumus, rīkojās šādi, t.i., kamēr /pers. D/ palika koridorā ar /pers. K/, /pers. F/ un /pers. E/ iegāja istabā, kur gultā gulēja /pers. H/ un, pielietojot vardarbību, ar rokām un kājām tīši iesita un iespēra viņam gulošam pa dažādām ķermeņa daļām ne mazāk kā divdesmit reizes, nodarot miesas bojājumus. Pēc tam istabā ienāca /pers. D/, kurš, pielietojot vardarbību, tīši ar kājām spēra /pers. H/ pa dažādām ķermeņa daļām, nodarot miesas bojājumus, pēc kā /pers. D/ paņēma istabā stāvošo /pers. K/ piederošo televizoru Samsung LE-32B 200 *euro* vērtībā ar tajā esošo modemu 37 *euro* vērtībā un virszemes televīzijas priekšapmaksas karti 20 *euro* vērtībā, ko kopā ar /pers. F/ un /pers. E/ aiznesa no notikuma vietas un izmantoja savām vajadzībām.

Tādējādi /pers. D/, /pers. F/ un /pers. E/, iekļūstot dzīvoklī un pielietojot vardarbību, nolaupīja /pers. K/ piederošu kustamu mantu 257 *euro* vērtībā, kā arī nodarīja /pers. H/ miesas bojājumus - galvas un krūšu kurvja sasitumus ar asinsizplūdumiem zemādā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi maznozīmīgiem miesas bojājumiem, galvas sasitumu ar smadzeņu satricinājumu un sistām brūcēm abu uzacu rajonos, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumus uz laiku no 7 līdz 21 dienai.

Zemgales rajona tiesa atzina, ka ar savām darbībām apsūdzētie /pers. F/, /pers. D/ un /pers. E/, katrs, izdarīja Krimināllikuma 176. panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu.

Turklāt ar Zemgales rajona tiesas spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka izdarīja zādzību nelielā apmērā.

Noziedzīgs nodarījums izdarīts šādos apstākļos:

2019.gada 23.novembrī ap plkst. 16.49 /pers. D/ un cita persona ieradās SIA "Mārksmens" piederošajā veikalā "Top", Priežu ielā 23, Gardenē, Auru pagastā, Dobeles novadā, tirdzniecības zālē, jo viņiem bija radies noziedzīgs nodoms izdarīt konfekšu zādzību. Realizējot noziedzīgo nodomu, /pers. D/ mantkārīgu motīvu vadīts, iedzīvošanas nolūkā, personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar citu personu, piegāja pie stenda, kurā atradās saldumi, no kura cita persona paņēma un ielika iepirkuma grozā, kuru

turēja /pers. D/, 9 konfekšu "Rafaello" iepakojumus, viena vērtība 3,25 *euro*, kopā 29,25 *euro* vērtībā, un ar iepirkumu grozu bez vērtības iznesa ārpus kases zonas, tā atklāti nozogot, lai rīkotos ar tiem pēc saviem ieskatiem. Zādzības rezultātā SIA "Mārksmens" tika nodarīts mantisks zaudējums 29,25 *euro*, t.i., nelielā apmērā.

Zemgales rajona tiesa atzina, ka ar savām darbībām apsūdzētais /pers. D/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. D/, kurā lūdz mīkstināt viņam noteikto sodu un samazināt probācijas uzraudzības termiņu.

Novēršot trūkumus iesniegtajā apelācijas sūdzībā, /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzības precizējumu, kurā lūdz samazināt viņam noteikto brīvības atņemšanas sodu, veikt noteikto sodu daļēju saskaitīšanu pilnīgas sodu saskaitīšanas vietā, kā arī samazināt noteikto probācijas uzraudzības termiņu. Apsūdzētais lūdz nodrošināt viņam apelācijas instances tiesā valsts apmaksātu aizstāvi.

Apsūdzētā /pers. D/ aizstāve P.Janule Zemgales apgabaltiesā iesniedza rakstveida viedokli par apsūdzētā apelācijas sūdzību, kurā norāda, ka apsūdzētais tiesas sēdē savu vainu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā un 180.panta pirmajā daļā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, ko tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzina par atbildību mīkstinošo apstākli. Par /pers. D/ atbildību pastiprinošu apstākli, saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.un 2.punktu, tiesa atzinusi, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, un noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā (domājams, attiecībā uz Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētu nodarījumu, jo spriedumā divas reizes norādīts noziedzīgu nodarījumu recidīvs). Tiesas sēdē /pers. D/ lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi, līdz ar to pirmās instances tiesa neveica pierādījumu pārbaudi. Apsūdzētais izmantoja Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, kas izpaudās vienkāršota procesa veida izvēlē. Apsūdzētais gatavs iekļauties sabiedrībā un turpmāk atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, jo nevēlas atgriezties apcietinājumā, gatavs iekārtoties darbā.

Ievērojot norādīto, aizstāve uzskata, ka apsūdzētais izpratis izdarīto, ir izdarījis pareizus secinājumus, tāpēc ir panākts Krimināllikuma 35.pantā noteiktais soda mērķis, līdz ar to aizstāve lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par /pers. D/ noteikto sodu, šajā daļā taisīt jaunu spriedumu un mīkstināt sodu.

Citas personas, kuru intereses un tiesības aizskar apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzība, iebildumus vai viedokli par apelācijas sūdzību nav iesniegušas.

Sakarā ar to, ka apsūdzētā apelācijas sūdzībā izteikts lūgums tikai par viņam noteiktā soda mīkstināšanu un to, ka krimināllieta pirmās instances tiesā iztiesāta bez pierādījumu pārbaudes un apsūdzētajam noteiktais brīvības atņemšanas sods nepārsniedz piecus gadus, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 3.punktu, krimināllieta apelācijas instances tiesā ar tiesneša lēmumu noteikta iztiesāšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzības motīvus, apsūdzētā aizstāves P.Janules rakstveida viedoklī norādītos argumentus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. D/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, noteikto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, noteikto galīgo sodu pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, apcietinājumā pavadītā laikā un izciestā soda ieskaitīšanu soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, taisot šajā daļā jaunu spriedumu.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts.

No pirmās instances tiesas sprieduma redzams, ka apsūdzētais /pers. D/ savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā atzina pilnībā, atzina cietušo pieteiktās kaitējuma kompensācijas un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai piekrita arī pārējie lietas dalībnieki.

Ievērojot norādīto un to, ka pirmās instances tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes neradās šaubas par /pers. D/ vainīgumu tam inkriminēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, neveica pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, bet pārbaudīja apsūdzētā personu raksturojošos datus.

Apelācijas instances tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nerodas šaubas par apsūdzētā vainīgumu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 176.panta otrajā un 180.panta pirmajā daļā, viņa darbības kvalificētas pareizi, līdz ar to pirmās instances tiesa, neizdarot pierādījumu pārbaudi, ir ievērojusi Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumus.

Turklāt pirmās instances tiesa pamatojusi kaitējuma kompensāciju piedziņu šajā lietā no apsūdzētā /pers. D/ un līdzapsūdzētajiem /pers. F/ un /pers. E/ solidāri par labu cietušajam /pers. H/ par morālo kaitējumu 1000 *euro* un mantisko kaitējumu 38,49 *euro*, kā arī par labu cietušajai /pers. I/ par mantisko kaitējumu 257 *euro*. Turklāt tiesa pamatojusi kompensācijas piedziņu no /pers. D/ par labu SIA "Mārksmens" par mantisko kaitējumu 29,25 *euro*. Daļā par noteiktajām kompensācijām spriedums nav pārsūdzēts.

Apelācijas instances tiesa, pārbaudot pirmās instances tiesas sprieduma tiesiskumu daļā par /pers. D/ noteikto sodu par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu konstatē, ka apsūdzētais izdarot jaunu noziedzīgu nodarījumu, acīmredzami nebija izdarījis nepieciešamos secinājumus par likumpārkāpumu izdarīšanas nepieļaujamību, tāpēc par šo noziedzīgo nodarījumu viņam pamatoti noteikts ar brīvības atņemšanu saistīts sods, un nav pamata noteikt ar brīvības atņemšanu nesaistītu sodu. Par zādzības izdarīšanu noteiktais sods, t.i., īslaicīga brīvības atņemšana uz 1 mēnesi ir samērīgs un taisnīgs, tā samazināšanai nav pamata.

Apgabaltiesa atzīmē, ka pirmās instances tiesa pie atbildību pastiprinošu apstākļu konstatēšanas norādījusi Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.un 2.punktu, taču par atbildību pastiprinošo apstākli atzinusi tikai noziedzīgu nodarījumu recidīvu, proti, Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktā paredzēto apstākli, nenorādot spriedumā atsevišķu atbildību pastiprinošo apstākli - noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu personu grupā. Arī pie soda mēra noteikšanas pirmās instances tiesa norādīja, ka konstatē /pers. D/ vienu atbildību pastiprinošu apstākli katrā nodarījumā, līdz ar to apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesa Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētajā nodarījumā konstatējusi vienu atbildību pastiprinošu apstākli, t.i., noziedzīgu nodarījumu recidīvu. Novērtējusi noskaidrotos apstākļus, apgabaltiesa uzskata, ka Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 2.punkta pieminēšana pirmās instances tiesas spriedumā neveido pamatu sprieduma atcelšanai šajā daļā.

Vienlaikus apelācijas instances tiesa konstatē, ka, nosakot papildsodu - probācijas uzraudzību apsūdzētajam /pers. D/ par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu, pirmās instances tiesa sprieduma motīvu daļā norādījusi, ka piekrīt prokuroram, ka par izdarīto laupīšanu apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas sods, piemērojot probācijas uzraudzību. Tiesa atzina, ka nosakot sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, kopējais sods nosakāms - brīvības atņemšana uz 1 gadu 1 mēnesi, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu. Taču no sprieduma rezolutīvās daļas redzams, ka pēc noziedzīgu nodarījumu kopības tiesa noteica sodu - brīvības atņemšana uz 1 gadu 1 mēnesi, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem.

No tā secināms, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. D/ noteiktā papildsoda - probācijas uzraudzības termiņu ir pretrunīgs, jo sprieduma rezolutīvajā daļā norādītais papildsoda termiņš atšķiras no motīvu daļā norādītā termiņa. Apgabaltiesa uzskata, ka sprieduma motīvu daļā izdarītā atsauce uz prokurora pieprasītā soda mēra adekvātumu, nenovērš spriedumā pieļauto pretrunu nosakāmā papildsoda termiņā. Apelācijas protests šajā daļā nav iesniegts, turklāt ņemams vērā, ka apelācijas sūdzībā lūgts samazināt noteikto papildsodu. Novērtējusi konstatētos apstākļus, apelācijas instances tiesa secina, ka bez prokurora protesta vai cietušā sūdzības pirmās instances tiesas spriedumā konstatēto pretrunu nav iespējams novērst, jo tas pasliktinātu apsūdzētā stāvokli, tāpēc apgabaltiesa pretrunu par papildsoda termiņu vērtē par labu apsūdzētajam un uzskata, ka papildsods - probācijas uzraudzība par noziedzīgu nodarījumu, kā arī pēc noziedzīgu nodarījumu kopības un spriedumu kopības ir nosakāms uz termiņu, kāds tas norādīts pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļā, proti, uz 1 gadu, kas būs taisnīgs un Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzētajam soda mērķim atbilstošs papildsoda mērs.

Ievērojot norādīto, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. D/ noteikto papildsodu - probācijas uzraudzību neatbilst Kriminālprocesa likuma 511., 512.panta prasībām par sprieduma tiesiskumu un pamatotību, tāpēc atceļams daļā par noteikto sodu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, noteikto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, noteikto galīgo sodu pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, taisot šajā daļā jaunu spriedumu un nosakot papildsodu - probācijas uzraudzību uz mazāku termiņu.

Vienlaikus apgabaltiesa atzīmē, ka pamatsodu - brīvības atņemšanu par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, pirmās instances tiesa bija noteikusi pamatoti, soda sankcijas ietvaros.

Nosakot sodu /pers. D/ pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, galīgo sodu pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, apelācijas instances tiesa ņem vērā Krimināllikuma 46.pantā paredzētos soda noteikšanas principus, t.i., nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, bet, nosakot soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus

apstākļus. Tāpat tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi.

Atbilstoši Krimināllikuma 7.pantā paredzētajai noziedzīgu nodarījumu klasifikācijai, Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētais nodarījums klasificējams kā smags noziegums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētajā nodarījumā atzīstams apsūdzētā savas vainas atzīšana, izdarītā nožēlošana. Citus atbildību mīkstinošos apstākļus apelācijas tiesa nekonstatē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētajā nodarījumā atzīstams, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Par /pers. D/ personību noskaidrots, ka viņš iepriekš sodīts, tajā skaitā ar:

-Jelgavas tiesas 2015.gada 13.jūlija spriedumu pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas, trešās daļas, 175.panta otrās daļas un 15.panta ceturtās daļas, 50.panta pirmās daļas, ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem (spriedums stājies spēkā 2015.gada 24.jūlijā, atbrīvots pēc soda izciešanas 2015.gada 24.jūlijā, sodāmība nav noņemta vai dzēsta);

-Dobeles rajona tiesas 2017.gada 26.septembra spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, 50.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem 9 mēnešiem, ar probācijas uzraudzību uz 2 gadiem (spriedums stājies spēkā 2017.gada 14.oktobrī). Ar Zemgales rajona tiesas 2019.gada 23.decembra lēmumu Dobeles rajona tiesas 2017.gada 26.septembra spriedumā noteiktais neizciestais papildsods - probācijas uzraudzība 1 gads 1 mēnesis 13 dienas, aizstāts ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem 22 dienām (lēmums stājies spēkā 2020.gada 3.janvārī). No Ieslodzījuma vietu pārvaldes Valmieras un Jēkabpils cietumu paziņojumiem izriet, ka /pers. D/ pēc Dobeles rajona tiesas 2017.gada 26.septembra sprieduma soda termiņa sākums 2016.gada 12.aprīlis, soda termiņa beigas 2019.gada 10.janvāris, kad /pers. D/ atbrīvots no Valmieras cietuma pēc soda izciešanas, bet pēc Zemgales rajona tiesas 2019.gada 23.decembra lēmuma aizstāto sodu /pers. D/ Jēkabpils cietumā pilnībā izcieta no 2020.gada 7.janvāra līdz 2020.gada 29.jūlijam.

Pirmās instances tiesā noskaidrots, ka /pers. D/ ir 7 klašu izglītība, neprecējies, apgādājamo personu nav, ir deklarēta dzīvesvieta, strādājis gadījuma darbus.

Novērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā paredzētā soda mērķa sasniegšanai, t.i., lai aizsargātu sabiedrības drošību, sodītu vainīgo personu par izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, panāktu, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu nosakāms brīvības atņemšanas sods, kā arī papildsods - probācijas uzraudzība.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka konstatēts apsūdzētā atbildību mīkstinošs un atbildību pastiprinošs apstāklis. Vērtējot sodu ietekmējošos apstākļus, apgabaltiesa nekonstatē pamatu pamatsodu noteikt uz mazāku termiņu, nekā to bija noteikusi pirmās instances tiesa, savukārt papildsods nosakāms uz mazāku termiņu, nekā to bija noteikusi pirmās instances tiesa.

Ievērojot to, ka apsūdzētais izdarīja vairākus noziedzīgus nodarījumus, viņam nosakāms sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, pilnīgi saskaitot noteiktos sodus. Piemērojot pilnīgu sodu saskaitīšanas principu pēc Krimināllikuma 50.panta pirmās, trešās daļas, apgabaltiesa ņem vērā, ka izdarīts smags un mazāk smags noziegums, apsūdzētā personību raksturojošās ziņas un pārējos sodu ietekmējošos apstākļus. Nosakot sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības tiesa nekonstatē pietiekamu pamatu piemērot sodu daļējas saskaitīšanas principu.

Apelācijas instances tiesa ņem vērā 2008.gada 1.jūlija Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces lēmumā, kas pieņemts saistībā ar sodu piemērošanas praksi izteiktās rekomendācijas vienveidīgai tiesību normu piemērošanai soda noteikšanā. Minētā kopsapulces lēmuma 31.punktā norādīts, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus, galīgajam sodam vajadzētu būt bargākam salīdzinājumā ar sodu, ko piesprież personai, kura izdarījusi vienu noziedzīgu nodarījumu.

Noskaidrots, ka /pers. D/ sodīts ar Zemgales rajona tiesas 2017.gada 26.septembra spriedumu, tāpēc viņam nosakāms galīgais sods saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteikto sodu daļēji saskaitot ar sodu, kas noteikts ar Zemgales rajona tiesas 2017.gada 26.septembra spriedumu un 2019.gada 23.decembra lēmumu, ar kuru tika aizstāts neizciestais papildsods - probācijas uzraudzība ar brīvības atņemšanu.

Vērtējot apsūdzētā un viņa aizstāves argumentus, apelācijas instances tiesa norāda, ka apsūdzētā vaļsirdīgā atzīšanās un izdarītā nožēlošana atzīta par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, kas ņemts vērā pie soda noteikšanas. Tiesa izvērtē to, ka apsūdzētais pirmās instances tiesas sēdē piekritis pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, tādā veidā sekmējot ātrāku kriminmāltiesisko attiecību noregulēšanu šajā lietā, taču pats par sevi šis apstāklis nevar būt par pamatu nosakāmā pamatsoda samazināšanai. Tiesa pozitīvi vērtē aizstāves norādīto, ka apsūdzētais gatavs iekļauties sabiedrībā un turpmāk atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, taču paši par sevi šie apstākļi arī nav pietiekami nosakāmā pamatsoda samazināšanai.

Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apsūdzētajam /pers. D/ nosakāmais sods pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, kā arī galīgais sods pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, būs samērīgs un taisnīgs, kā arī pietiekams Krimināllikumā paredzētā soda mērķa sasniegšanai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2015.gada 13.oktobra līdz 2015.gada 14.oktobrim, no 2016.gada 6.aprīļa līdz 2016.gada 8.aprīlim, no 2016.gada 12.aprīļa līdz 2017.gada 14.oktobrim, no 2017.gada 15.oktobra līdz 2019.gada 10.janvārim, no 2020.gada 7.janvāra līdz 2020.gada 29.jūlijam.

No pirmās instances tiesas sprieduma motīvu daļas redzams, ka tiesa atbrīvojusi apsūdzētos /pers. D/, kā arī /pers. F/ no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvju darbu, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 20.panta ceturto daļu, taču sprieduma rezolutīvajā daļā norādīts cits normatīvais akts, t.i., Krimināllikuma 20.panta ceturtā daļa, pamatojoties uz kuru apsūdzētie atbrīvoti no samaksas par aizstāvju darbu. Apelācijas instances tiesa šādu pirmās instances tiesas pieļauto nepareizību vērtē kā pārrakstīšanās kļūdu, jo ir acīmredzams, ka pamatojums, atbrīvot apsūdzētos no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāvju darbu, ir sprieduma motīvu daļā norādītā Kriminālprocesa likuma norma, nevis Krimināllikuma norma, tāpēc norādītā neprecizitāte neizraisa sprieduma atcelšanu šajā daļā.

Vienlaikus apelācijas instances tiesa izvērtē, vai lietā kriminmāltiesisko attiecību noregulējums noticis saprātīgā termiņā. Apelācijas instances tiesa šādu izvērtēšanu veic, ievērojot Kriminālprocesa likuma 14.pantā definēto pamatprincipu par to, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, t.i., bez neattaisnotas novilcināšanas.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, t.i., bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

Noziedzīgie nodarījumi, par kuriem /pers. D/ šajā lietā saukts pie kriminālatbildības, izdarīti 2016.gada 20.martā u n 2019.gada 23.novembrī. Krimināllieta Nr.11200014016 pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas par 2016.gada 20.martā izdarīto laupīšanu pirmās instances tiesā saņemta 2018.gada 23.janvārī.

Iztiesājot lietu, pirmās instances tiesā notikušas vairākas tiesas sēdes, vairākas tiesas sēdes tika atliktas sakarā ar apsūdzēto un arī liecinieku neierašanos uz tiesas sēdēm. Lietā ir nomainījusies tiesnese, taču tiesneses nomaiņa faktiski nav kavējusi lietas iztiesāšanu, jo kā redzams no 2020.gada 20.februāra tiesas sēdes protokola, šajā tiesas sēdē tika uzsākta lietas iztiesāšana no jauna, taču iztiesāšana atlikta apsūdzētā /pers. F/ neierašanās dēļ.

Krimināllieta Nr.11200004720 par 2019.gada 23.novembrī izdarītu zādzību nelielā apmērā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas pirmās instances tiesā saņemta 2020.gada 2.martā. Ar 2020.gada 31.marta lēmumu lietas apvienotas vienā tiesvedībā, par pamatlietu nosakot krimināllietu Nr.11200014016. Lietā /pers. D/ nav piemērots drošības līdzeklis. Pirmās instances tiesas saīsinātais spriedums pasludināts 2020.gada 17.aprīlī, lieta apelācijas instances tiesā sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību saņemta 2020.gada 14.jūlijā.

Apelācijas instances tiesa, novērtējot ziņas par lietas virzību, secina, ka lietā nav bijuši ilgstoši neattaisnoti bezdarbības periodi, sākotnēji iztiesājot lietu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, vairākas tiesas sēdes atliktas apsūdzēto neierašanās dēļ. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka lieta iztiesāta bez novilcināšanas, lietā nav pieļauts Kriminālprocesa likuma 14.panta pārkāpums un personu tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā nav pārkāptas.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. D/ aizstāvību nodrošināja aizstāve P.Janule, kura iesniedza paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu par summu 105 *euro*. Apelācijas instances tiesa konstatē, ka pirmās instances tiesa noskaidroja, ka /pers. D/ ir 7.klašu izglītība. No lietas materiāliem redzams, ka viņš pašrocīgi parakstījis nopratināšanas protokolus, norādot, ka tos izlasījis. Pie apsūdzības izsniegšanas pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas apsūdzētais pašrocīgi norādījis, ka pats pilnvērtīgi izmantos savas tiesības, arī pie apsūdzības izsniegšanas pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas pašrocīgi norādījis, ka tiesības uz aizstāvību īstenos pats.

Vērtējot ziņas par apsūdzētā izglītību, tajā skaitā ziņas, kuras apsūdzētais sniedzis par sevi 2020.gada 14.aprīļa tiesas sēdē, apelācijas instances tiesa secina, ka

apsūdzētā izglītība ir kopumā pietiekama, lai viņš varētu pilnvērtīgi izmantot savas procesuālās tiesības, tāpēc apgabaltiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 83.panta pirmās daļas 5.punktā paredzēto aizstāvja obligātas piedalīšanās gadījumu, līdz ar to nav konstatējams Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 2.punktā paredzētais pamats atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāves darbu apelācijas instances tiesā.

Tas, ka pirmās instances tiesa atbrīvojusi /pers. D/ no izdevumu piedziņas par aizstāvju darbu, neierobežo apgabaltiesu vērtēt jautājumu par apsūdzētā izglītības pietiekamību, lemjot jautājumu par procesuālo izdevumu piedziņu, kas radušies apelācijas instances tiesā. Turklāt apgabaltiesa nekonstatē, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis izslēgtu iespēju samaksu par aizstāves darbu nodrošināt no saviem līdzekļiem, tāpēc nav pamata apsūdzētā atbrīvošanai no procesuālo izdevumu piedziņas par aizstāves darbu. Līdz ar to no /pers. D/ par labu valstij piedzenami procesuālie izdevumi par aizstāves P.Janules darbu apelācijas instances tiesā 105 *euro* (iepazīšanās ar lietas materiāliem, rakstveida viedokļa sastādīšana), nosakot 30 dienu termiņu labprātīgai nolēmuma izpildei no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta 1.[1]daļas 2.punktu Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2020.gada 17.aprīļa spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 176.panta otrās daļas, noteikto sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu, noteikto galīgo sodu pēc Krimināllikuma 50.panta piektās daļas, apcietinājumā pavadītā laikā un izciestā soda ieskaitīšanu soda termiņā saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu.

/pers. D/ sodīt par Krimināllikuma 176.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo, trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteiktos sodus pilnīgi saskaitīt un noteikt sodu, brīvības atņemšanu uz 1 gadu 1 mēnesi, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, noteikto sodu daļēji saskaitīt ar sodu, kas noteikts ar Dobeles rajona tiesas 2017.gada 26.septembra spriedumu un Zemgales rajona tiesas 2019.gada 23.decembra lēmumu un galīgo sodu noteikt, brīvības atņemšanu uz 4 gadiem, ar probācijas uzraudzību uz 1 gadu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2015.gada 13.oktobra līdz 2015.gada 14.oktobrim, no 2016.gada 6.aprīļa līdz 2016.gada 8.aprīlim, no 2016.gada 12.aprīļa līdz 2017.gada 14.oktobrim, no 2017.gada 15.oktobra līdz 2019.gada 10.janvārim, no 2020.gada 7.janvāra līdz 2020.gada 29.jūlijam.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. D/ par labu valstij procesuālos izdevumus 105 *euro* par aizstāves P.Janules darbu apelācijas instances tiesā, nosakot 30 dienu termiņu labprātīgai izpildei no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Spriedums pieejams 2020.gada 9.novembrī.

Tiesnesis referents (paraksts) R.Rinčs

Tiesneši (paraksts) I.Akmeņlauka

(paraksts) J.Siliņš